

О.В. Волкова,

асистент кафедри бухгалтерського обліку,
Сумський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

As all increasing use of information technology and computer technology in business, especially in the field of business management, an increasingly important question of computerization of accounting and auditing.

In this situation, improve accounting and audit work is impossible without the use of computer technology that today, in principle, applicable throughout the process of auditing and accounting.

В умовах реформування економіки країни змінюється значення бухгалтерського обліку і суттєвому коригуванню підлягають методологічні та методичні аспекти його організації. Необхідним стало включення до навчальних планів вищих навчальних закладів освіти нормативного курсу «Інформаційні системи і технології в обліку і аудиті», що свідчить про важливе значення інформатики і її складової частини — інформаційної технології в діяльності професійних бухгалтерів та аудиторів [3].

На сьогодні аудиторські фірми та бухгалтерії розробили і використовують спеціальні інформаційні системи, орієнтовані на внутрішню регламентацію аудиторської і бухгалтерської діяльності з застосуванням внутрішньфірмових стандартів. Однак, ринок аудиторського та бухгалтерського програмного забезпечення в Україні тільки починає розвиватися [4].

За останні роки все зростаючими темпами розвиваються інформаційні технології бухгалтерського обліку та аудиту. Будь-який бухгалтер-практик і аудитор працює на комп'ютері і не уявляє без нього своєї професійної діяльності. Тому основними завданнями курсу інформаційних систем і технологій в обліку та аудиті є:

— вивчення основ облікової інформатики, складу облікових задач, особливостей їх розв'язання в умовах використання різних технологій оброблення економічної інформації;

— набуття вмінь виконувати постановку типових бухгалтерських задач, розробляти алгоритми їх розв'язання з використанням систем керування базами даних і пакетів прикладних програм. [1]

Слід зазначити, що професійними організаціями та безпосередніми користувачами на шляху впровадження використання комп'ютерної техніки і технології в бухгалтерському обліку та аудиті вбачаються певне коло проблемних питань, серед яких виділяються наступні:

1. Низький рівень розвитку аудиторського ринку, викликаний незначним періодом його становлення;

2. Аудит фінансової звітності згідно з міжнародними стандартами аудиту багато в чому має за основу так зване «професійне судження» аудитора, яке ґрунтується на його досвіді та інтуїції. Бездумна комп'ютеризація аудиту при цьому може призвести до такої його автоматизації, яка потягне за собою ряд помилок при проведенні аудиту.

3. Ризики, пов'язані з використанням комп'ютерних систем обробки даних, можуть бути значними. При цьому ймовірність неправильної обробки даних чи втрати частини інформації стає реальною загрозою правильності аудиторського висновку.

4. Розробка аудиторського програмного забезпечення є досить важким процесом, який потребує значних фінансових витрат.

5. Низький рівень комп'ютерної грамотності користувачів.

6. Різна галузева спеціалізація клієнтів аудиторських фірм, що при динамічно мінливому законодавстві не дозволяє зробити деталізоване настроювання спеціалізованих систем на «всі випадки життя».

7. Ряд методичних проблем, зокрема, необхідність розроблення методичних підходів реалізації трансформаційних процедур перетворення фінансових звітів по заданих форматах, не розголошуючи при цьому комерційну таємницю тих аудиторів, які вже виконують подібні замовлення й знають, як цю роботу виконувати. [5]

Безумовно, аудитори та бухгалтера не заперечують користі автоматизації. Проте характерно, що при розмові з українськими аудиторами і бухгалтерами щодо автоматизації їх діяльності вони часто кажуть: «в майбутньому», «в перспективі». Опитування, проведені серед російських аудиторів щодо використання в їх роботі програмних продуктів, також показали, що одним з головних інструментів аудитора, як і раніше, залишаються Word і Excel.

В Україні ж стан справ з упровадженням сучасних технологій в аудит значно гірший. Це підтверджує той факт, що навіть в Росії вже з'явилося до десятка спеціалізованих аудиторських програмних продуктів місцевої розробки, а в Україні — жодного.

Проте, конкуренція, що посилюється в аудиторсько-консалтинговому бізнесі, вже змушує компанії знаходити нові шляхи підвищення ефективності організації та рентабельності діяльності. Немаловажну роль у цьому буде відведена й пошуку шляхів рішення підвищення ефективності діяльності, якості надаваних послуг за допомогою застосування спеціалізованих програмних засобів. Пройде ще небагато часу, і аудитори вже не будуть представляти свою роботу без їхнього застосування.

Отже, до основних перспектив розвитку програм по автоматизації аудиторської діяльності слід віднести: продовження інтеграції із системами бухгалтерського обліку; створення майстра по настроюванню користувачами алгоритмів формування бухгалтерської й податкової звітності на основі імпортованих даних бухгалтерського обліку; вбудовування й регулярне відновлення методології аудита в частині робочих документів аудитора, бази потенційних порушень; вбудовування можливості опису бізнес-процесів клієнта.

Література

1. *Івахненко С. В.* Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту. — К.: Знання-прес, 2003. — 349 с.
2. Інформаційні технології в обліку та аудиті. Аудит інформаційних технологій // Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 24—25 лист. — Х., 2006. — 213 с.
3. *Подольский В. И., Щербакова Н. С., Комиссаров В. Л.* Компьютерный аудит: Практик. пособие / Под ред. В. И. Подольского. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. — 128 с.
4. Регулювання у сфері бухгалтерського обліку та аудиту в ЄС та перспективи адаптації законодавства в Україні // За ред. С. Голова. — К.: Центр європейського та порівняльного права, 2005. — С. 248—249.
5. *Шурупова Ю. Г.* и др. Обеспечение качества аудита с применением информационных технологий // Внутріфірмові стандарти як запорука якості надання аудиторських послуг: Сборник Межрегиональной научно-практической конференции. 19—20 мая 2006 г. — Запоріжжя, 2006. — С. 275—281.

С. А. Гаркуша, А. І. Глушаченко,
старший викладач кафедри бухгалтерського обліку
Сумського національного аграрного університету

ВПЛИВ КОМП'ЮТЕРНОЇ СИСТЕМИ ОБРОБКИ ДАНИХ НА ОРГАНІЗАЦІЮ ОБЛІКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

*In the article is examined activity of enterprises and use on them
computer technique for the conduct of record-keeping.*

В економіці України відбуваються зміни, обумовлені глобалізацією підприємницької діяльності, швидкими темпами розвитку інформаційних технологій. Тому на сучасному етапі удосконаленню управління і поліпшенню якості економічної інформації